

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
-KOMISIONI I KONKURENCËS-

VENDIM
nr.319, datë 13.06.2014

“Për disa rekomandime në lidhje me kontratën e koncesionit për financimin, ngritjen dhe operimin e shërbimit të skanimit të konteinerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë dhe tarifës së shërbimit të skanimit”

Komisioni i Konkurrencës, me përbërjen e:

• Lindita MILO (LATI)	Kryetar
• Rezana KONOMI	Zv/Kryetar
• Servete GRUDA	Anëtar
• Koço BROKA	Anëtar
• Iva ZAJMI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 10.06.2014, me pjesmarrjen e Znj.Lindita Milo, Znj. Servete Gruda, Znj. Iva Zajmi, Z. Koço Broka, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimi i raportit të monitorimit për kontratën e koncesionit për financimin, ngritjen dhe operimin e shërbimit të skanimit të konteinerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë dhe tarifën e shërbimit të skanimit” në zbatim të Ligjit nr 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar);

Baza ligjore: Ligji nr 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar), neni 24, shkronja f), si dhe neni 70, pika 2.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Raportit të monitorimit për kontratën e koncesionit për financimin, ngritjen dhe operimin e shërbimit të skanimit të konteinerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë dhe rekomandimet përkatëse, si dhe relacionin shoqërues të Sekretarit të Përgjithshëm,

VËREN SE:

1. Ligji nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar) (këtu e në vijim Ligji) në nenin 2, pika 1 germa c, zbatohet edhe “*për ndërmarrjet publike dhe ndërmarrjet që ju janë dhënë nga shteti të drejta ekskluzive ose të veçanta*”. Neni 69 i Ligjit parashikon “*detyrimet për organet qendrore dhe vendore që të kërkojnë vlerësimin e Autoritetit të*

Konkurrencës për çdo projekt-akt që ka të bëjë ndër të tjera me (a) kufizimet sasiore për hyrjen në treg dhe tregtimin dhe (b) vendosjen e të drejtave ekskluzive ose të të drejtave të veçanta, në zona të caktuara, për ndërmarrje ose për produkte të caktuara”.

2. Ministria e Financave dhe Këshilli i Ministrave gjatë procedurës për dhënien e koncensionit sipas procedurës së ndjekur nuk ka respektuar detyrimin e nenit 2/1c dhe 69/1/b të ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” pasi Ministria e Financave nuk ka zbatuar detyrimin për të marrë vlerësimin e Autoritetit për këtë akt që (germa b) ka vendosur të drejta ekskluzive për ndërmarrjen Rapiscan për produktin e skanimit të kontenierëve dhe automjeteve të tjera.
3. Autoriteti i Konkurrencës e ka nisur procedurën e vlerësimit ex-post të kontratës koncensionare në zbatim të nenit 2/1/c të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”(i ndryshuar) mbështetur në shqetësim publik të komunitetit të biznesit për shtimin e kostos me rreth 20 milionë euro në vit për skanimin e kontejnerëve në dogana dhe të rezolutës së Kuvendit “Për vlerësimin e veprimtarisë së Autoritetit të Konkurrencës për vitin 2013” ku një nga detyrat është zgjidhja e problematikës së shërbimeve koncensionare ndër të tjera edhe për shërbimin e skanimit të kontejnerëve.
4. Bazuar në Ligjin nr 123/2013 “Për miratimin e kontratës së koncesionit ndërmjet Ministrisë së Financave, si Autoritet Kontraktues, dhe shoqërisë Rrapiscan Security, Inc.”, si koncesionar, për financimin, ngritjen dhe operimin e shërbimit të skanimit të konteinerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë dhe tarifës së shërbimit të skanimit” , është dhënë me koncesion skanimi i konteinerëve dhe automjeteve të tjera. Kohëzgjatja e kësaj Marrëveshjeje do të fillojë në datën efektive dhe do të mbarojë në përvjetorin e pesëmbëdhjetë (15) të certifikatës së Rapiscan. Kjo marrëveshje koncesioni është nënshkruar në datën 10 prill 2013, por ende nuk është vënë në zbatim.
5. Tarifa e shërbimit të skanimit të konteinerëve dhe automjeteve të tjera është në vlerën 39 euro (pa përfshirë TVSH-në). Shërbimi i skanimit të konteinerëve dhe automjeteve të tjera trajtohet si furnizim i tatueshëm me TVSH me shkallë tatimore 0 (zero). Rapiscan Scurity Inc do t'i paguajë Autoritetit një tarifë koncesionare që llogaritet si 2% e të ardhurave për ofrimin e shërbimeve të përcaktuara.
6. Sipas shkresës së Ministrisë së Financave me nr. 4404/3, datë 30.04.2014, arsyet e dhënies së këtij shërbimi për të siguruar dhe garantuar një mjet mbështetje te plote për sistemin doganor dhe sistemin kufitar shqiptar nëpërmjet aplikimit të metodave bashkëkohore duke mundur: (i) zbulimin e evazionit të të ardhurave, duke përfshirë keq-deklarimin e tarifave; zbulimin e mallrave dhe produkteve kontrabande, (ii).zbulimin e mallrave dhe produkteve narkotike; zbulimin e produkteve të dëmshme radioaktive, lëvizjen e paligjshme të armeve dhe municioneve; në mënyre të veçante zbulimin e evazionit për mallrat e akcizës (duhani, alkooli; vajrat, etj); (iii) veprim të shpejtë dhe efikas në procedurat doganore dhe lehtësimi i biznesit; (iv). zbulimin e të gjitha mallrave të tjera që do të konsiderohen të paligjshme dhe si të tilla të ndaluara për të hyre në territorin e Republikës së Shqipërisë sipas kuadrit ligjor në fuqi. Autoriteti kontraktues ka synuar të përmirësojë shërbimin e skanimit nëpërmjet një subjekti privat i cili do të ketë aftësi të mira në projektim dhe planifikimit, ku duhet të merret

parasysh projektimi inxhinierik, menaxhimi i projektit duke përfshirë sigurimin e të dhënave për të gjithë individët dhe institucionet e interesuar për transportin ndërkombëtar të mallrave.

7. Nga marrëveshja koncensionare rezulton se koncensionari nuk do ta ofrojë shërbimin në të gjitha pikat doganore pesë pika, tre fikse dhe dy të lëvizshme, ndërkohë që janë më shumë pika doganore dhe në këtë mënyrë mbulimi nuk është i plotë.
8. Shqipëria ka marrë angazhime konkrete lidhur me tregtinë me vendet anëtare të BE-së. Sipas nenit 33 të MSA-së, *“që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, nuk vendosen detyrime doganore të reja për importet ose eksportet, ose tarifa të reja me efekt të njëjtë me to, dhe nuk rriten as ato që zbatohen tashmë në tregtinë ndërmjet Komunitetit dhe Shqipërisë. Marrëveshja e Stabilizim Asociimit, si një arritje e rëndësishme në kuadër të integritimit në BE, parashikon krijimin e një zone të tregtisë së lirë ndërmjet Shqipërisë dhe BE. Shqipëria, si palë në Marrëveshjen e Stabilizim Asociimit, angazhohet në bazë të Titulli IV “Lëvizja e Lirë e Mallrave”duhet të respektojë dispozitat e kësaj marrëveshjeje.*
9. Bazuar sidomos në nenin 33 “Pezullimi” të MSA-ësë parashikohet mos-vendosja e tarifave të reja shtesë doganore qoftë për importet apo eksportet. Ndërkohë që sipas kontratës koncensionare, vendosen tarifa të reja shtesë, detyrime në kuota të përcaktuara (39 euro), të cilat do të paguhen për ofrimin e shërbimit të skanimit të kontenierëve dhe automjeteve.
10. Vetë ligji që miraton kontratën e koncesionit ka parashikuar një dispozitë, pika 4.3 sipas të cilës: *“Në momentin e anëtarësimit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian ose në çdo kohë pas këtij anëtarësimi, Autoriteti (Ministria e Financave) do të ketë të drejtë të kërkojë rishikimin e kësaj Kontrate në mënyrë të tillë që të sigurojë përputhjen në mënyrë të plotë me kriteret e detyrueshme për anëtarësim të Bashkimit Evropian. Nëse, për sa më sipër, Autoriteti vendos të ndryshojë këtë Kontratë, Rapiscan do të ketë të drejtë, pa paragjykuar ndonjë të drejtë tjetër të ofruar nga ligji, të zgjidhë këtë Kontratë pa pësuar ndonjë penalitet ose pasojë ligjore përkundrejt Autoritetit.”*
11. Nga ana e regjimit tregtar, Shqipëria ka një marrëveshje të plotë të tregtisë së lirë me Bashkimin Evropian dhe për këtë arsye mendojmë se është momenti i përshtatshëm për ta trajtuar që në këtë fazë rishikimin e marrëveshjes pa pritur anëtarësimin e plotë në Bashkimin Evropian.
12. Nga pikëpamja e eficensës ekonomike, pavarësisht justifikimit të Ministrisë së Financave në momentin e dhënies së koncesionit, vendosja e skanerëve në vetëm 5 pika nga të cilat tre fikse dhe dy të lëvizshme (në varësi të shtimit të fluksit të zhdoganimeve) nuk justifikon qëllimin për të cilin është dhënë koncesioni, shmangja e kontrabandës dhe evazionit fiskal.
13. Marrëveshja e Stabilizim Asociimit ka hyrë në fuqi në vitin 2009 ndërkohë që marrëveshja koncensionare është miratuar me ligj në vitin 2013, pra rreth 4 vite pas hyrjes në fuqi të MSA. Në këtë mënyrë marrëveshja koncensionare bie në kundërshtim me nenin 33 të MSA, një marrëveshje ndërkombëtare që prevalon mbi ligjet dhe aktet e tjera nënligjore sipas parashikimeve të nenit 116 të Kushtetutës.
14. Si konkluzion:

1. Kontrata e koncesionit bie në kundërshtim me nenin 33 të MSA-së, një marrëveshje ndërkombëtare që prevalon mbi ligjet dhe aktet e tjera nënligjore sipas parashikimeve të nenit 116 të Kushtetutës;
2. Procedura për dhënien e koncensionit nuk ka respektuar detyrimin e nenit 2/1c dhe 69/1/b të Ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”(i ndryshuar) pasi sipas pikës 1, nuk është zbatuar detyrimi ligjor për të marrë vlerësimin e Autoritetit për çdo projekt-akt që vendos të drejta ekskluzive dhe/ose të drejta të veçanta, në zona të caktuara, për ndërmarrje ose për produkte të caktuara.
3. Autoriteti i Konkurrencës në zbatim të nenit 2/1/c të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”(i ndryshuar) ka bërë vlerësimin e kontratës koncesionare, nisur nga shqetësimi publik i komunitetit të biznesit për shtimin e kostos në lidhje me shërbimin për skanimin e kontenerierëve në dogana.
4. Procedura e dhënies së koncensionit ka qenë një propozim i pakërkuar dhe jo një procedurë e hapur tenderuese që do t’i vendoste të gjithë ofertuesit e mundshëm në pozita të njëjta konkurrence.
5. Vendosja e skanerëve në vetëm 5 pika nga të cilat tre fikse dhe dy të lëvizshme (në varësi të shtimit të fluksit të zhdoganimeve) nuk mbulon të gjitha pikat doganore për të justifikuar plotësisht qëllimin për të cilin është dhënë koncensoni;

PËR KËTO ARSYE

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, germa (f), nenin 69, pika 1, neni 70, pika 2, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, (i ndryshuar), me propozim të Sekretariatit,

VENDOSI:

1. T’i rekomandojë Ministrisë së Financave dhe Këshillit të Ministrave, rishikimi i kontratës koncesionare për financimin, ngritjen dhe operimin e shërbimit të skanimit të kontenerëve e automjeteve të tjera në Republikën e Shqipërisë dhe tarifës së shërbimit të skanimit”.
2. Institucionet publike duhet të respektojnë parashikimet e Ligjit nr. 9121 “Për mbrojtjen e konkurrencës” (i ndryshuar) për të kërkuar paraprakisht vlerësimin ligjor të Autoritetit të Konkurrencës në dhënien e miratimit të akteve që kanë si objekt ose pasojë dhënien e të drejtave ekskluzive ose kufizime sasiore në tregje ose sektorë të ndryshëm të ekonomisë.
3. Në procesin e rishikimit të Ligjit nr. 125/2013 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”, të mbahet parasysh direktiva e re e BE-së (32014L0023; Direktiva 2014/23/EU e Parlamentit Europian dhe e këshillit e datës 26 Shkurt 2014 mbi dhënien e kontratave të koncensioneve; OJ L 94, 28/03/2014, p. 1–64) që të ndahen qartë tregjet nga shërbimi publik dhe këto të fundit përgjithësisht t’i mbeten shtetit si detyrime pasi nëse kalojnë nga shteti te privati kanë kosto shtesë për biznesin dhe konsumatorin dhe eliminojnë mundësinë e zgjedhjes së biznesit apo konsumatorit pasi ofruesi është gjithmonë ekskluziv (i vetëm).
4. Instrumenti ligjor për rishikimin e kontratës koncesionare është procesi i rishikimit të Kodit Doganor dhe sipas nenit 18.2.1 të Ligjit 123/2013 për miratimin e marrëveshjes koncesionare.
5. Përmbajtja e kontratës rekomandohet si vijon: “*Ministria e Financave duke marrë parasysh specifikat e shërbimit doganor për të luftuar kontrabandën dhe evazionin fiskal mund të kontraktojë koncesionarin vetëm për blerjen e pajisjeve dhe shërbimin ta kryejnë organet*

doganore” .

6. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi dhe njoftimin e vendimit Këshillit të Ministrave dhe Ministrisë së Financave.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete Gruda
(   )
Anëtar

Koço Broka
(   )
Anëtar

Iva Zajmi
(   )
Anëtar

Rezana Konomi
(   )
Zv/Kryetar

Lindita MILO(LATI)

K R Y E T A R